

Vrij naar Edward Dennett

Het leven van Maria van Betanië

Een beknopte bijbelse biografie

Johannes 11 e.a.p.

1. Aan de voeten van Jezus

Maria, de moeder van onze Heer, was gezegend onder de vrouwen, omdat zij het uitverkoren instrument was voor Christus' geboorte hier op aarde. Maar Maria van Betanië nam ook een heel belangrijke plaats in. Zij was een lid van dat bekende gezin van drie personen, waarvan staat geschreven: 'Jezus nu had Marta en haar zuster en Lazarus lief' (Joh. 11:5). De Heer Jezus vond daar rust en ongetwijfeld ook verkwikking bij deze toegewijde discipelen. Zij hadden Hem lief, omdat Hij hen eerst had liefgehad (1 Joh. 4:19). En hun eenvoudige en toegewijde liefde bemoedigde de Heer te midden van de toenemende duisternis van Zijn verwerping. Van deze drie personen beantwoordde Maria het meest aan Zijn gedachten; zij begreep het best wat in Hem omging. Dit is zeker zo vergeleken met Marta. Hoewel er weinig wordt gezegd over Lazarus, twijfel ik er nauwelijks aan dat Maria hem ook overtrof in toewijding aan de Heer. Maar of het nu om Maria, Marta of Lazarus gaat: alles wat ze waren, waren ze door *genade*. En de Schrift noemt zowel de fouten van Marta als de goede eigenschappen van Maria om ons diverse lessen te leren, en Gods kinderen in alle tijden te vermanen en te leiden.

Maar we houden ons in deze overdenking speciaal met Maria bezig, ook al is het nodig haar samen met haar zus en broer te zien om de geestelijke lessen goed te kunnen begrijpen. Haar naam wordt alleen genoemd in Lucas 10 en Johannes 11

en 12. Maar ook Matteüs en Marcus bewaren de herinnering aan haar zalving van de Heer met de kostbare balsem, aan de vooravond van Zijn gevangenneming en sterven. In Lucas 10 wordt Maria voor het eerst onder de aandacht gebracht, en wel op een heel eenvoudige manier. Onmiddellijk na de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan lezen we: ‘Het gebeurde nu, terwijl zij reisden, dat Hij in een dorp kwam, en een vrouw genaamd Marta ontving Hem in haar huis. En deze had een zuster, Maria geheten, die ook aan de voeten van de Heer zat en naar Zijn woord luisterde’ (Luc. 10:38-39).

Voordat we op de betekenis van de houding van Maria ingaan, die aan de voeten van de Heer zat, kunnen we nog even aandacht besteden aan het verband waarin deze geschiedenis voorkomt. De barmhartige Samaritaan had de wonden verbonden van de man die hij half dood langs de weg had gevonden, en olie en wijn daarop gegoten. Hij had hem op zijn eigen rijdier gezet, hem naar een herberg gebracht en alle voorzieningen getroffen die nodig waren totdat hij zou terugkomen. Zo voorziet Christus in alle behoeften van de Zijnen, totdat Hij weerkomt. En van Maria leren we wat in de tussentijd de ijverige dienst van een geredde ziel behoort te zijn: dat het luisteren naar het woord van Jezus inderdaad het goede deel is, dat niet zal worden weggenomen.

Er ligt een duidelijk contrast in de manier waarop de beide zusters worden beschreven. Marta ontving Jezus in haar huis – en ze had een zuster, die ook aan de voeten van Jezus zat en naar Zijn woord hoorde. Het woordje ‘ook’ wijst op dit contrast. Het is heel goed mogelijk dat Marta de oudste van de twee was en dat het, zoals er ook staat, *haar* huis was. Toch kunnen we geen ogenblik eraan twifelen dat niet alleen Marta de Heer ontving, maar dat ze dit samen met Maria deed. Hierdoor komt de betekenis van het woordje ‘ook’ aan het licht. Het betekent dat Maria Hem niet alleen in huis ontving, maar dat ze tevens aan Zijn voeten zat en Zijn woord hoorde.

Op die manier vertegenwoordigen de beide zusters twee groepen van mensen:

- (1) zij die de Heer als Heiland welkom heten en daarmee genoegen nemen, ook al verrichten ze een dienst die hun goed lijkt;
- (2) en zij die nadat ze Hem hebben ontvangen willen groeien en Hemzelf en Zijn gedachten beter willen leren kennen.

Evenals David hebben ze het verlangen en streven ze ernaar om de liefelijkheid van de Heere te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel (Ps. 27). Ze verheugen zich in de Heer, en Hij geeft hun de wensen van hun hart.

Het is dus nuttig als we proberen uit te leggen wat Maria hier deed. In de eerste plaats zat ze aan de voeten van Jezus. De Griekse uitdrukking is vrij sterk en lijkt aan te geven dat dit haar gewoonte was, zoveel als maar mogelijk was. Maar vooral aan het *zitten* moeten we aandacht geven. Van de bezetene wordt gezegd dat de mensen hem vonden zitten 'aan de voeten van Jezus, gekleed en goed bij zijn verstand' (Luc. 8:35). Deze houding geeft dus al aan dat voor Maria alle vragen waren opgelost. Dat ze – als we de volle christelijke betekenis ervan noemen – vrede met God had door onze Heer Jezus Christus, en verlost was van de macht van de boze en van alles waardoor hij mensen gevangen houdt. Zo was ze, verlost van innerlijke strijd, vrij om door de kracht van de Heilige Geest alleen met de Heer bezig te zijn. Niet dat zij al de volle christelijke inhoud van deze zegeningen genoot, maar ze had Christus Zelf en in Hem bezat ze alles. Haar hart kon dus rusten, ze was overvloedig verzadigd en Hij was alles voor haar. Met een hart vol dankbaarheid kon ze zeggen: 'Ik ben van mijn Liefste en Zijn begeerte gaat naar mij uit' (Hoogl. 7:10).

We zien nog iets anders in haar houding. Het zitten aan Zijn voeten bewees dat zij een discipel van Hem wilde zijn. Zo zei Paulus bijv. tegen de Joden in Jeruzalem dat hij daar was opgevoed en 'aan de voeten van Gamaliël op de meest nauwgezette wijze was onderwezen in de wet van de vaderen' (Hand. 22:3). Niet alle christenen zijn ook echt leerlingen en volgelingen van Christus. Daarom is het goed te letten op deze plaats van Maria. De betekenis hiervan wordt nog groter als we de vertaling gebruiken waaraan velen de voorkeur geven: 'aan de voeten van de Heer'. De Geest van God vestigt hierdoor dus de aandacht op de rechten die Jezus heeft als Heer. Maria is het voorbeeld van iemand die Hem met heel haar hart als Heer erkende. Door het zitten aan Zijn voeten erkende ze de rechten van de Meester en het absolute gezag dat Hem toekomt. Het is een heerlijk moment als iemand zover komt, dat hij Hem de allerhoogste plaats geeft. Dan zit Hij op de troon in ons hart; en Zijn wil is de enige wet voor ons dagelijks leven, omdat we Zijn woord geloven: 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht' (Joh. 14:15).

Maria zat aan de voeten van de Heer om naar Zijn woord te luisteren. Dat was het ene ding dat nodig was (Luc. 10:41-42). De Heer verheugde Zich hierover. Steeds weer roept Hij ons ertoe op in Zijn Woord om te luisteren naar Zijn stem: 'Wie een oor heeft, laat hij horen' (zie Openb. 2 en 3). Hier in Betanië had Hij iemand gevonden die door genade een horend oor en een toebereid hart had voor de goddelijke mededelingen die Hij deed. Tegen Zijn discipelen zei Hij: 'Ik noem u niet meer slaven, want de slaaf weet niet wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd, omdat Ik u alles wat Ik van Mijn Vader heb gehoord, bekend

gemaakt heb' (Joh. 15:15). Dit helpt ons om de aard van het gesprek met Maria te begrijpen. Wat een vreugde is het voor de Heer geweest deze hemelse dingen mee te delen aan iemand die door genade voor dit onderwijs openstond. Onder alle harten die 'vet' waren geworden en alle oren die 'traag' waren geworden om te horen, en alle ogen die toegesloten waren – die Hem overal omringden – moet het een bijzondere verkwikking voor Hem zijn geweest iemand te ontmoeten die vurig verlangde Zijn woord te horen! Met heilig ontzag en een belangstellende blijdschap zal Maria hebben geluisterd, wanneer Hij haar vertelde van de dingen aangaande Hem en de Vader. De Vader die Hem had gezonden, had Hem een gebod gegeven wat Hij zeggen en wat Hij spreken moest (Joh. 12:49). En het was het onuitsprekelijke voorrecht van Maria om te luisteren naar alles wat de Vader aan de Zoon had gegeven om hier op aarde bekend te maken (vgl. Jes. 50:4).

Bovendien waren de woorden die Hij sprak de openbaring van Hemzelf. Want toen de Joden zeiden: 'Wie bent U?', antwoordde Hij: 'Geheel wat Ik ook tot u spreek' (Joh. 8:25). Dat betekent dat Zijn woorden volmaakt tot uitdrukking brachten Wie Hijzelf was. Maar we moeten ook bedenken dat de Vader Zijn woorden en werken in en door hem openbaarde. Zoals de Heer zei tegen Filippus: 'Wie Mij heeft gezien, heeft de Vader gezien' (Joh. 14:9). Niet dat we moeten aannemen dat Maria dit allemaal heeft begrepen, want de Geest was er nog niet omdat Jezus nog niet was verheerlijkt (Joh. 7:39). Maar als we overwegen wat er allemaal in Zijn uitspraken lag opgesloten, begrijpen we beter dat het een rijke zegen was om zoals Maria aan de voeten van de Heer te mogen zitten. Het zal ons zeker bemoedigen haar voorbeeld na te volgen. Als we dat doen, zal het zowel tot vreugde van Zijn hart als tot zegen voor onszelf zijn. Het zal blijken dat dit het geheim is van alle geestelijke groei, van blijdschap in de Heer en een goed inzicht in de hemelse dingen.

Als we nu even ingaan op Marta's onderbreking van het gesprek, zal dit ons begrip van de waardering van de Heer voor Maria's gedrag alleen maar vergroten. Marta was erg in beslag genomen door het vele dienen. Ze diende op haar eigen manier, zoals zij dacht dat het vereist was voor de gastvrouw van zo'n Gast. Ze wilde Hem liever iets geven, dan iets van Hem te ontvangen. Ze wilde Hem ontvangen volgens haar idee over gastvrijheid, en het beviel haar niet dat Maria haar niet hielp bij die taak. Daarom kwam ze erbij staan en zei: 'Heer, bekommert U Zich er niet om dat mijn zuster mij alleen laat dienen? Zeg haar dan dat zij mij moet helpen' (Luc. 10:40).

De Heer had Marta lief, zoals we weten. En we zijn ervan overtuigd dat zij de Heer ook liefhad. Als dat niet zo was, had ze nauwelijks zo kortaf tegen Hem durven spreken. Laten we ons dit eens goed indenken! De Heer der heerlijkheid, de

Levensvorst zat hier in een woning in Betanië als Gast, en in Zijn oneindige genade en neerbuigende goedheid liet Hij het toe dat Marta zo tegen Hem sprak. Hij liet het toe dat ze sprak, alsof Hij daar in de kamer zat om aan haar wensen te voldoen. Ja, Hij liet zelfs toe dat ze Hem een bedekt verwijt maakte, dat Hij niet zorgzaam genoeg was door Maria maar aan Zijn voeten te laten zitten. Zijn antwoord, dat overvloedige van genade en meegevoel, moet de ogen van Marta wel hebben geopend voor de onjuistheid van haar woorden: 'Marta, Marta, je maakt je bezorgd en druk over veel dingen, maar één ding is nodig; want Maria heeft het goede deel gekozen, dat van haar niet zal worden weggenomen' (Luc. 10:41-42).

We hoeven verder maar weinig meer te zeggen over deze geschiedenis, want de woorden van de Heer spreken voor zichzelf. De 'vele dingen' hebben hun eigen plaats en tijd om er aandacht aan te geven. Maar zelfs dan hoeven ze ons geen moeite en zorg te bereiden, als we in de tegenwoordigheid van de Heer leven en ze voor Hem doen. Maar het punt is hier dat Maria 'het goede deel had gekozen', en dat was het zitten aan de voeten van de Heer en het luisteren naar Zijn woord. Wat ze die dag ontving had eeuwigheidswaarde, en daarom kon het ook niet van haar worden weggenomen.

Bij het opgaan van de zon zouden de huishoudelijke zorgen de volgende ochtend opnieuw beginnen voor Marta, als haar gemoedsstemming niet veranderde. Maar Maria zou ontwaken met de hemel in haar ziel, omdat Christus haar hart vervulde. De hele weg die ze nog moest gaan, werd verlicht door Zijn tegenwoordigheid en het genot van Zijn liefde. Zo zou ze alleen maar nog beter geschikt zijn voor haar dagelijkse werk. Ze heeft dit ongetwijfeld ook in overeenstemming met Gods gedachten aanvaard uit de hand van de Heer. Ze heeft haar werkzaamheden in Zijn naam gedaan, terwijl haar hart overvloedige van dank aan God. Marta is ongetwijfeld een beeld van een grote groep gelovigen. Maar laten we nooit vergeten dat de Heer voor altijd het zegel van Zijn goedkeuring aan het goede deel heeft gegeven dat Maria en allen die haar voorbeeld volgen hebben gekozen.

2. Maria en de opwekking van Lazarus

In het evangelie naar Lucas worden Maria en Marta verder niet genoemd. Alleen uit Johannes 11 weten we dat ze een broer hadden, en dat hij kennelijk behoorde tot het huisgezin te Betanië. Dit blijkt uit Johannes 11:5, waar staat: 'Jezus nu had

Marta en haar zuster en Lazarus lief'. In vers 1 wordt alleen gezegd: 'Nu was er iemand ziek, Lazarus van Betanië, uit het dorp van Maria en haar zuster Marta'. In vers 5 worden deze drie personen samen genoemd als degenen die Jezus liefhad. Dat ze met elkaar waren verbonden, blijkt ook uit de smart van de zusters om hun verlies en de zorgzame liefde voor elkaar. We concluderen dan ook dat ze één gezin, één huishouding vormden.

Verder moeten we opmerken dat Lazarus zelf het hoofdonderwerp is van dit hoofdstuk, dat ook een typologische betekenis heeft. Want ik denk dat hij een type is van het toekomstige overblijfsel van Israël, waarvan Daniël zegt dat 'velen van hen die slapen in het stof van de aarde, zullen ontwaken' (Dan. 12:2). Daniël doelt hier ongetwijfeld op de herleving van het overblijfsel van Israël in de toekomst, waarvan de opwekking van Lazarus in ons hoofdstuk een beeld of type is. Maar we willen nu niet hierop ingaan, omdat we ons hoofdzakelijk met Maria, de zuster van Lazarus, bezighouden. Maar alle drie personen – Marta, Maria en Lazarus – zijn zo nauw met elkaar verbonden in Johannes 11 en 12, dat we Maria ook in relatie tot Marta en Lazarus moeten zien. Juist door deze relaties en de omstandigheden waarin de gebeurtenissen plaatsvinden, komt het karakter van Maria duidelijk naar voren.

Dat de Geest van God met name Maria op het oog heeft, blijkt al vóór het begin van het verhaal. Want in vers 2 lezen we dat Maria degene was die de Heer met balsem had gezalfd en Zijn voeten met haar haren had afgedroogd, 'wier broer Lazarus ziek was'. Dit is een prachtige herinnering aan de liefdedaad van Maria, die zo aangenaam was voor God dat de welriekende geur ervan zelfs na 60 jaar¹ nog opsteeg voor Zijn troon. Na deze ontroerende tussenzin begint het verhaal met de mededeling dat de zusters van Lazarus een boodschap naar Jezus stuurden, die luidde: 'Heer, zie, hij die U liefhebt is ziek' (Joh. 11:3).

Het was duidelijk geen gewone ziekte, maar een ziekte die Maria en haar zuster het ergste deed vrezen. Maar ze wisten dat ze niet hulpeloos waren, want ze kenden Hem die de boze geesten had uitgeworpen door Zijn woord en die allen had genezen die ziek waren. Daarom richtten ze zich tot Hem in hun bittere nood. Hun gemeenschappelijke nood bracht hen ertoe samen een beroep te doen op Hem. Zo gaat het vaak met Gods kinderen en ook met gezinnen; en het gemeenschappelijke gebed is altijd zegenrijk, want men weet zich samen afhankelijk van God en verwacht alles van Hem. Maar in het geval van Lazarus

¹ Als het evangelie naar Johannes niet voor het jaar 90 A.D. is geschreven, zoals men veelal aanneemt, dan was het dus 60 jaar na de hemelvaart van de Heer.

werd de verhoring van het gebed uitgesteld. En wel omdat de Heer nog een grotere zegen op het oog had, zoals Hij duidelijk aangaf toen Hij zei: 'Deze ziekte is niet tot de dood, maar ter wille van de heerlijkheid van God, opdat de Zoon van God erdoor wordt verheerlijkt' (Joh. 11:4).

Deze woorden geven ons de sleutel tot de mededeling die we anders niet zouden begrijpen: 'Toen Hij dan hoorde dat hij ziek was, bleef Hij nog twee dagen in de plaats waar Hij was' (Joh. 11:6). We kunnen wel zeggen dat er zelfs drie redenen waren voor het uitstel van de Heer om aan de oproep van de zusters gehoor te geven. De eerste hebben we al gezien in vers 4. Als de Heer onmiddellijk ernaartoe was gegaan en Lazarus had genezen, zou dat zeker tot eer van God zijn geweest. Maar God wilde door middel van de opwekking van Lazarus een bijzonder getuigenis geven aangaande Zijn geliefde Zoon.

Daarom ging de Heer niet naar Betanië *voordat* Lazarus was gestorven. Het feit dat Hij Lazarus uit het graf riep was allereerst tot eer van God, maar tegelijk was het een openlijk bewijs dat Jezus Gods Zoon was 'in kracht naar de Geest van de heiligheid, door Zijn opstanding uit de doden' (Rom. 1:4).² De tweede reden was de positie van afhankelijkheid die de Heer speciaal in dit evangelie inneemt. Hoewel Hij de Zoon was, sprak of handelde Hij nooit als het niet de wil van de Vader was (Joh. 5:19; 12:49; 14:10). Daarom bleef Hij waar Hij was, totdat het de wil van de Vader was om naar Betanië te gaan. Hoe groot Zijn liefde ook was voor de bedroefde zusters, Hij liet Zich niet leiden door Zijn gevoelens maar door de wil van de Vader, die Hij altijd volkomen gehoorzaamde.

De laatste reden is ongetwijfeld dat dit uitstel ook ertoe diende om de zusters op de proef te stellen en hen voor te bereiden op een bijzondere manifestatie van Gods heerlijkheid (Joh. 11:40). In de opwekking van hun broer zouden ze zien hoe de heerlijkheid van God zichtbaar werd. Dit is één van de geheimen van de wegen van de Heer met de Zijnen. Zij roepen tot Hem en het lijkt alsof Hij niet hoort. Toch hoort Hij ons wel; maar als Hij niet direct de oplossing geeft waarom we vragen, dan heeft Hij daarmee een bedoeling. Door allerlei oefeningen wil Hij de harten van de Zijnen geschikt maken voor de zegen die Hij gaat geven. Belijden

² Deze uitdrukking kan beter worden vertaald met de woorden 'door dodenopstanding'. Zijn eigen opstanding, maar ook de opwekking van andere doden door de Heer Zelf ligt erin besloten.

we allemaal niet dat Zijn weg volmaakt is? We moeten dan ook in alle omstandigheden op Hem vertrouwen, in het bewustzijn van Zijn liefde.

We slaan nu het onderwijs over dat de Heer Jezus aan de discipelen gaf in verband met de dood van Lazarus, en Zijn zorg voor hen om hun geloof te versterken (Joh. 11:7-16). In vers 17 lezen we dan dat Lazarus al vier dagen in het graf lag, toen Jezus te Betanië kwam. Het dochtertje van Jaïrus was pas gestorven, toen Hij het opwekte uit de dood. De zoon van de weduwe te Naïn werd naar het graf gedragen, juist toen de Heer de lijkstoet ontmoette, en Hij hergaf de dode het leven. Maar in het geval van Lazarus had de dood zijn prooi al vier dagen in zijn macht. Deze opwekking was dus nog een krachtiger bewijs van de macht van de Zoon van God. Bovendien waren er Joden uit Jeruzalem gekomen om Marta en Maria te troosten over haar broer, die hierdoor ook ooggetuigen werden van de macht van Jezus om doden op te wekken.

Verder wordt onze aandacht hier opnieuw gericht op het contrast tussen Marta en Maria. Zodra Marta hoorde dat Jezus kwam, ging ze Hem tegemoet. Maar Maria bleef in huis wachten. Het was zeker een grote beproeving voor hen beiden geweest, dat de Heer zolang had gewacht met Zijn antwoord op hun eerdere boodschap. We lezen er niets over, maar uit het contrast in hun gedrag kunnen we wel het resultaat van de beproeving zien. Zowel voor Marta als voor Maria was het moeilijk geweest. Ze gebruiken dezelfde woorden als ze bij de Heer komen (Joh. 11:21, 32). Hieruit blijkt ook hun verbazing over het uitstel van de Heer. Ze hebben er zeker samen over gesproken in hun angst en verdriet. Maar Marta had nog niet het doel van de beproeving gezien, want ze werd nog gekenmerkt door haast en ongeduld. Maria daarentegen had de les geleerd en ze wachtte kalm op de roepstem van de Heer. Het verdriet van Maria was niet voorbij, want de kostbare familieband was verbroken en vanzelfsprekend voelde ze het verlies. Maar haar droefheid werd nu verlicht door een vast vertrouwen in de Heer. Daarom kon ze rustig in huis blijven zitten, terwijl Marta in haar vurigheid en ongeduld naar buiten ging om Hem te ontmoeten. Hun karakters waren totaal verschillend, en dat zou zeker ook zo blijven. Maar dat verklaart toch niet helemaal het contrast in hun manier van doen. Het is eerder zo dat Maria méér van de Heer heeft begrepen dan Marta, doordat ze aan Zijn voeten had gezeten en naar Zijn woorden had geluisterd. Terwijl Marta erg in beslag werd genomen door het vele dienen.

We kunnen zeker niet voorbijgaan aan de genade en goedheid van de Heer in Zijn gesprek met Marta. Marta ging Hem tegemoet en kennelijk zonder aarzeling zei ze verwijtend: 'Heer, als U hier was geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn'. Dit was waar, want de dood had niet kunnen intreden in de tegenwoordigheid

van de Heer, die Zelf de opstanding en het leven is. Maar Marta sprak deze waarheid uit om haar klacht kenbaar te maken. Waarom was de Heer niet gekomen *voordat* haar broer was gestorven? Hieruit bleek de toestand van haar hart. Ze kende het ware karakter niet van Degene met Wie ze sprak.

Toch voegt ze nog eraan toe: '(...) maar ook nu weet ik, dat God U al wat U van God zult bidden, zal geven' (Joh. 11:21-22). Hiermee wilde ze mogelijk aangeven wat volgens haar het beste voor Hem was om nu te doen. In elk geval had ze wel geloof in de Heer. Ze zag Hem zeker als een profeet, zoals bijvoorbeeld de profeet Elisa, die de macht had om wonderen te doen. Maar het is duidelijk dat ze niet helemaal begreep Wie Hij was, hoewel ze Hem had aangenomen als de Christus, de Gezalfde van God. De Heer behandelt haar gebrekkige geloof echter met grote voorzichtigheid. Hoe teer buigt Hij Zich als het ware over de toestand waarin Hij haar aantreft! Hij wil haar verder leiden, zodat ze leert begrijpen Wie Hij is, dat Hij Zelf in Zijn Persoon zowel de opstanding als het leven is. Hij antwoordt: 'Je broer zal opstaan'. Ja, zegt Marta, 'ik weet dat hij zal opstaan in de opstanding op de laatste dag'. Want zoals elke vrome Jood geloofde ze dat er op de laatste dag een opstanding van de rechtvaardigen zou zijn.

Maar dan gebruikt de Heer zelfs het onbegrip van Marta om haar – en daarmee ook ons – bekend te maken met de heerlijke waarheid: '*Ik* ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al sterft hij; en ieder die leeft en in Mij gelooft, sterft geenszins in eeuwigheid' (Joh. 11:25-26). Hij zou het doodsoordeel dat op de Zijnen lag wegnemen; en zij zouden opstandingsleven ontvangen in Hem, die het oordeel wilde dragen en als de Opgestane het leven van al de Zijnen zou zijn. Hij zei nog iets tegen Marta: 'Geloof je dat?' 'Ja Heer', antwoordde ze, 'ik geloof dat U de Christus bent, de Zoon van God, die in de wereld zou komen'. Zij erkende Hem dus als de Messias, volgens het onderwijs van Psalm 2. Met deze woorden beleed ze haar geloof, hoewel het getuigenis dat ze zojuist had gehoord veel verder ging. Maar toen ging ze weg, alsof ze wel voelde dat ze de woorden van de Heer niet helemaal had begrepen en dat Maria, haar zus, de betekenis ervan beter zou begrijpen. Daarom riep ze Maria in het geheim en zei: 'De Meester is er en Hij roept je'.

Zo wordt Maria weer onder onze aandacht gebracht. Marta handelde zeker volgens de gedachten van de Heer toen ze Maria riep, ook al was dit misschien geen rechtstreekse opdracht van Hem. De geestelijke toestand van Maria bleek onmiddellijk uit haar reactie op de woorden van Marta. Want toen zij dit hoorde, 'stond zij snel op en ging naar Hem toe' (Joh. 11:28-29). Haar liefde bracht haar tot snelle gehoorzaamheid. Ze was rustig in huis blijven zitten, totdat Hij haar riep. Maar nu die roepstem tot haar kwam, gaf ze er haastig gevolg aan. Wachten op

de Heer is de beste voorbereiding om aan Zijn stem te kunnen gehoorzamen. Wat een verlichting moet het voor haar zijn geweest bij *Hem* te komen! Maar voordat deze ontmoeting wordt beschreven, geeft de Geest van God eerst twee bijzonderheden. In de eerste plaats dat Jezus nog niet in het dorp was gekomen, maar op de plaats was waar Marta Hem had ontmoet. En in de tweede plaats dat de Joden die bij Maria in het huis waren, haar volgden toen ze opstond en naar buiten ging, omdat ze dachten dat ze naar het graf ging om daar te wenen (Joh. 11:30-31). Alles werd op die manier door God bestuurd. Hij zorgde dat er ooggetuigen zouden zijn van de macht van Jezus, want Hij wilde een bijzonder getuigenis afleggen van de heerlijkheid van Zijn geliefde Zoon.

Laten we nu aandacht geven aan de manier waarop Maria de Heer benaderde. Haar ontmoeting met Hem wordt met ontroerende woorden beschreven: 'Toen Maria dan kwam waar Jezus was, zag zij Hem, viel aan Zijn voeten en zei tot Hem: Heer, als U hier was geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn' (Joh. 11:32). Elk woord van deze beschrijving heeft een betekenis. Toen Marta naar de Heer toeging, sprak ze direct. Maar van Maria lezen we hier twee dingen, voordat ze uitdrukking gaf aan haar droefheid. Pas toen ze Hem had aangekeken en ze aan Zijn voeten was gevallen, sprak ze over het diepe leed dat haar vervulde. Het schijnt zelfs dat Maria aan Zijn voeten neerviel, doordat ze Hem aankeek. Ze kende de Heer beter dan haar zus; en toen ze Hem aankeek, las ze op Zijn gezicht iets dat Marta niet had gezien. En wat zag ze dan? De uitdrukking van een hart dat zich boog onder de smart die haar zelf terneerdrukte, die veroorzaakt werd door het doodsoordeel waaronder allen op dat ogenblik gebukt gingen. Maar ze las op Zijn gezicht ook Zijn intense meeleven met degenen die Hij liefhad in dit uur van grote droefheid.

Las ze nog meer op Zijn gezicht? We weten het niet zeker. Maar nu Hij op het punt stond Zijn heerlijkheid te openbaren, zou iemand die zo goed Zijn gedachten kende wel iets hiervan kunnen zien. Maar het is wel zeker dat de teerheid, het medelijden en de liefde, die Maria op Zijn gezicht zag, haar deden neervallen aan Zijn voeten. Door deze houding kregen de woorden die Maria uitsprak, een totaal andere inhoud dan die van Marta, ook al waren het letterlijk precies dezelfde woorden. Bij Maria was er misschien ook verwondering, maar zeker geen klacht of bedekt verwijt. Het was eerder de erkenning dat als Hij in Betanië was geweest, haar broer dan niet zou zijn gestorven. Meer wilde ze niet zeggen. Want hoe groot haar verdriet ook was, ze vertrouwde Hem onvoorwaardelijk. Ja, hoe heerlijk is het aan de voeten van Jezus neer te knielen in ons leed! Daar zien we alles in goddelijk licht. Daar kunnen we niet aan Zijn liefde twijfelen, zelfs al lijden we en zuchten we onder de beproeving.

Dan lezen we twee wonderlijke dingen in verband met de Heer, waaraan we niet kunnen voorbijgaan, ook al gaan ze ons bevattingsvermogen te boven. Ze zijn kennelijk het gevolg van de tranen van Maria en van de Joden die met haar waren meegekomen. Er staat heel duidelijk: 'Toen Jezus haar dan zag wenen en de Joden die met haar waren meegekomen, zag wenen, werd Hij verontwaardigd in de geest en ontroerd' (Joh. 11:33). Dit is het eerste, en we mogen zeker de vraag stellen: Wat veroorzaakte die diepe zucht uit Zijn binnenste en die ontroering? We willen niet diep ingaan op de betekenis van het woord dat vertaald is met 'verontwaardigd' of 'heftig bewogen'. Maar we kunnen in elk geval stellen dat Hij zo heftig bewogen werd, of diep zuchtte, omdat Hij in Zijn geest de zware last van de droefheid droeg, die het hart van Maria en van alle omstanders bezwaarde. Door Zijn meegevoel verplaatste Hij Zich in hun leed, vereenzelvigde Hij Zich ermee en droeg het als het ware op Zijn eigen schouders. Hij voelde die last zo zwaar, omdat Hij de oorzaak ervan goed kende en het ware karakter ervan besefte, zodat dit een diepe zucht tot gevolg had. We moeten bedenken dat deze last in wezen de dood en de macht van de dood was; want de dood drukte op dat moment de harten terneer en beheerste het hele toneel. Maar de dood is het oordeel van God over de mens! We kunnen dus zeggen dat de Heer hier al iets voorvoelde van Zijn dood op het kruis. Maar hier nam Hij dit oordeel op Zich in de geest en droeg Hij het in erbarming en medelijden, terwijl Hij het op het kruis daadwerkelijk droeg om het verzoeningswerk te volbrengen tot eer van God. Hoe kostbaar wordt de Heer voor ons, als we zo'n openbaring van liefde en medelijden zien voor de Zijnen, en opnieuw blijkt dat ook Hij benauwd was in al hun benauwdheden (Jes. 63:9).

Toen Hij heftig bewogen werd in de geest, waren Zijn gedachten bij Lazarus in het graf. Want Hij zei onmiddellijk: 'Waar hebt u hem gelegd?' Zij zeiden tot Hem: Heer, kom en zie. Dan volgt het tweede wat we eerbiedig moeten opmerken: 'Jezus weende' (Joh. 11:34-35). Geen woorden kunnen onze verbazing hierover tot uitdrukking brengen. We kunnen dit vers alleen voor Gods aangezicht overwegen, terwijl we de dank van onze harten uitstorten, omdat we getuige mogen zijn van dit bijzondere bewijs van de erbarming van onze Heer. We weten allemaal dat de indeling van de Bijbel in verzen van menselijke oorsprong is. Maar toch, wie twijfelt eraan dat degene die deze indeling maakte, onder de leiding van Gods Geest van die beide woorden één vers maakte: Jezus weende! Hij vergoot tranen! Deze woorden staan inderdaad apart, want ze geven ons een diep inzicht in het innerlijk van de Heer. Dit is tot troost geweest van hen die treurden, de eeuwen door. Deze woorden zullen onze troost blijven, totdat God Zelf alle tranen van de ogen zal afwissen. Zijn tranen – mogen we hieraan toevoegen –

waren de uitdrukking van Zijn medelijden, maar Zijn medelijden zelf vloeide voort uit Zijn hart vol onpeilbare liefde.

Het is opmerkelijk dat we Maria niet meer zien in het vervolg van het verhaal. Nadat ze de smart van haar bezwaarde hart kon uitstorten aan de voeten van Jezus, verdween ze uit het gezicht. Maar ze was erbij, en ongetwijfeld zag ze Zijn tranen.³ En bovendien, toen Jezus, opnieuw in Zichzelf heftig bewogen bij het graf kwam, moet Maria in Zijn gezelschap zijn geweest. Misschien mogen we een paar gedachten hieraan verbinden. Uit het feit dat ze verder niet wordt genoemd in dit hoofdstuk, kunnen we opmaken dat ze het doel van haar innerlijke strijd had bereikt, toen ze aan de voeten van Jezus neerviel. Zijn tranen van medelijden hebben haar vertroost. En toen ze met Hem naar het graf wandelde, ondervond ze de steun van Zijn aanwezigheid. Alles in verband met Lazarus lag nu in Zijn handen. En we kunnen wel zeggen dat Maria zonder angst of beven rustte in Zijn liefde. Ze wist dat Hij alles zou doen wat mogelijk was; al weten we niet zeker of haar geloof zover reikte dat ze inzicht had in wat de Heer tot stand zou brengen. In elk geval waren de wolken in haar ziel verdreven, zoals de mist voor de rijzende zon. En Maria kon in de nabijheid van haar Heer en Heiland, volkomen buiten het bereik van de dood, naar het graf wandelen. Van dit bedroefde gezelschap kon zij nu de kalmste zijn.

Bovendien is het doel van Gods Geest vanaf dit moment niet Marta of Maria, maar de heerlijkheid van God en het getuigenis aangaande de heerlijkheid van Christus als de Zoon van God. We lezen nog wel iets over Marta. Toen Jezus, opnieuw in Zichzelf heftig bewogen, bij het graf kwam (dit was een spelonk en er lag een steen tegenaan), zei Hij: 'Neem de steen weg'. Marta viel Hem echter direct in de rede, in plaats van vol ontzag te zwijgen en af te wachten, en zei: 'Heer, hij ruikt al, want hij is daar vier dagen'. Arme Marta! Ze waagde het de Heer te corrigeren, terwijl ze alleen maar oordeelde naar wat voor ogen was. Maar hoe kalm en toch ernstig bestrafte de Heer haar, toen Hij antwoordde: 'Heb ik je niet gezegd, dat je, als je gelooft, de heerlijkheid van God zult zien?' (Joh. 11:38-40).

³ Er staat niet dat Zijn zuchten hoorbaar was. We lezen dat Hij heftig bewogen werd in de geest, en later bewogen in Zichzelf. Hij werd innerlijk ontroerd, en dit was dus niet noodzakelijk hoorbaar. Maar Zijn tranen waren niet verborgen. Het zuchten was inderdaad voor Gods aangezicht, maar Zijn tranen waren de uitdrukking van het medelijden met Zijn volk.

De steen werd nu weggenomen en alles was klaar voor de openbaring van Zijn stralende heerlijkheid. Maar eerst hief Jezus Zijn ogen op naar boven om te bidden. Zoals altijd verheerlijkte Hij de Vader in alles wat Hij deed. Hij zei: 'Vader, Ik dank U dat U Mij hebt gehoord. Ik wist wel dat U Mij altijd hoort, maar ter wille van de menigte die rondom Mij staat, heb Ik dit gezegd, opdat zij geloven dat U Mij hebt gezonden'. Terwijl Hij God verheerlijkte, was Hij tegelijk vol zorg over het heil van de omstanders, opdat zij Hem zouden aannemen als de Gezondene van de Vader. Het treffende getuigenis hiervan zouden ze nu zien: 'En na dit gezegd te hebben riep Hij met luider stem: Lazarus, kom naar buiten! De gestorvene kwam naar buiten, zijn handen en zijn voeten gebonden met grafdoeken, en zijn gezicht was met een zweetdoek omwonden. Jezus zei tot hen: Maak hem los en laat hem heengaan' (Joh. 11:41-44). Zo werd het bewijs geleverd van de waarheid dat Jezus, door de Vader in deze wereld gezonden, de Zoon van God was.

Verder lezen we niets meer over Maria en Marta in dit hoofdstuk. Maar uit wat blijkt in het volgende hoofdstuk, kunnen we opmaken dat het doel van de Heer met deze ernstige beproeving was bereikt. Het is duidelijk dat beide zusters goddelijk onderwijs hadden gekregen door wat ze hadden gezien en ervaren. Maria heeft hierdoor nog meer begrepen van de heerlijkheid van Zijn Persoon, en Hij was nu meer dan ooit Degene die haar hart had ingenomen. Aan de andere kant blijkt dat de angst en zorg die Marta meestal kenmerkte, door deze nieuwe openbaring van de Heer was verdwenen. Ze was van toen af aan iemand die Hem rustig en toegewijd diende.

3. Maria zalft de voeten van de Heer

Er was enige tijd verlopen sinds de opwekking van Lazarus, maar in Johannes 12 zien we Jezus opnieuw in Betanië. Het bijzondere wonder dat Hij had verricht en waarover vele ooggetuigen spraken, zelfs sommigen die Christus nog verwierpen, veroorzaakte zo'n opschudding in Jeruzalem, dat de Joodse autoriteiten een speciale vergadering belegden om te bespreken wat men moest doen. Opmerkelijk genoeg ondernam men geen poging de opwekking van Lazarus uit de doden te ontkennen. Dit feit werd stilzwijgend aanvaard, want ze zeiden: 'Wat doen wij, want deze Mens doet vele tekenen. Als wij Hem zo laten begaan, zullen allen in Hem geloven; en de Romeinen zullen komen en zowel onze plaats als ons volk wegnemen' (Joh. 11:46-48).

Maar God gebruikte hun beraadslagingen en ook de hogepriester Kajafas, zoals Hij eens zelfs een Bileam had gebruikt, om te profeteren dat Jezus zou sterven voor het volk en niet de hele natie verloren zou gaan. 'Van die dag af dan beraadslaagden zij om Hem te doden' (Joh. 11:49-53). Jezus trok Zich toen met Zijn discipelen terug om de vijandschap van de Joden te ontgaan, want Zijn uur was nog niet gekomen, en ging naar een stad die Efraïm heette.

Het tijdstip kwam echter dichterbij waarop het ware Paaslam zou worden geslacht, hoewel we altijd moeten bedenken dat niemand Hem het leven kon ontnemen maar dat Hij het Zelf aflegde. En zes dagen vóór het Pascha kwam Jezus in Betanië, waar Lazarus was, de gestorvene, die Jezus uit de doden had opgewekt. Daar, in het huis van Simon de melaatse – zeggen zowel Matteüs als Marcus – maakten zij een maaltijd voor Hem klaar (Joh. 12:1-2). Johannes geeft niet precies aan waar de maaltijd werd gehouden. Ongetwijfeld zwijgt hij met opzet hierover, omdat hij de aandacht wil vestigen op het feit dat Marta, Maria en Lazarus allemaal aanwezig waren en de vruchten genoten van hun beproeving en van het goddelijke onderwijs in verband met de ziekte, het sterven en de opstanding van Lazarus. Wat is het heerlijk als God Zijn doel met ons kan bereiken en we ons daarvan bewust zijn!

Het eerste wat de Geest van God hier noemt, is dat Marta *diende*. Vroeger diende ze ook, maar toen werd ze totaal in beslag genomen door het dienen. Ze had op haar eigen manier gediend en daardoor had ze die dienst ervaren als een last. Maar nu was haar hart tot rust gekomen. Met blijdschap genoot ze het voorrecht de Heer in ware vrijheid te mogen dienen. Ze was een totaal andere figuur dan Maria, en nam de plaats in die voor haar geschikt was. Zo vervulde ze haar taak zoals het de Heer behaagde.

'Lazarus nu was één van hen die met Hem aanlagen'. Hij was door de dood gegaan en weer opgewekt (hoewel nog in hetzelfde lichaam) door de Heer, die de Opstanding en het Leven is. Zo zat hij nu bij Hem en genoot met Hem van de maaltijd. Zo heeft God ons, die levend gemaakt en opgewekt zijn met Christus, zelfs mee doen zitten in de hemelse gewesten in Hem (Ef. 2:4-6). Maar Lazarus wordt hier meer gezien als een type van het gelovige overblijfsel van Israël, waarmee de Heer in de toekomst de nieuwe wijn zal drinken in het Koninkrijk van Zijn Vader (Matt. 26:29).

Voordat we verder gaan, willen we nog opmerken dat de maaltijd *voor Hem* werd aangericht. Het gebeurde tot vreugde van Zijn hart. Zo bereidde Levi eveneens een grote maaltijd *voor Hem* in zijn eigen huis, waarvoor hij een menigte

tollenaars en zondaars had uitgenodigd – die de Heer kwam roepen tot bekering (Luc. 5:27-32).

Maar dit alles vormt alleen de inleiding tot ons speciale onderwerp, de zalving van de voeten van Jezus door Maria. De betekenis ervan en de waarde ervan in Gods oog, blijkt uit het feit dat ook Matteüs en Marcus deze geschiedenis vermelden – met andere details die kenmerkend zijn voor deze evangeliën. In deze drie personen (Maria, Marta en Lazarus) die de Heer waren toegewijd en met onverbreekelijke liefdebanden met Hem waren verbonden in de tijd van Zijn verwerping, zien we een voorstelling van het overblijfsel dat God Zich had voorbereid om Zijn geliefde Zoon aan te nemen (zie Joh. 1:12-13). De Heer had hen met Zichzelf verbonden door Zijn liefde in hun harten uit te storten.

Maar Maria nam een bijzondere plaats in. Door het geloof was Christus alles voor haar. Hij Zelf was haar enige Doel en ze stijgt hier ver boven de positie van dit overblijfsel uit als een voorbeeld voor alle christenen. Ze lijkt in dit opzicht op Maria Magdalena, bij wie we ook zien dat ze gestorven was voor de wereld en de wereld voor haar gestorven was, en Christus alleen het hart vervulde.

Bij Maria zien we duidelijk wat de ‘eerste liefde’ is; dit verklaart de onverdeelde, onvoorwaardelijke lof die ze van de Heer kreeg. We vinden geen directe aanleiding voor haar daad. Onmiddellijk na de vermelding dat men een maaltijd voor Hem klaarmaakte, lezen we: ‘Maria dan nam een pond balsem van onvervalste, kostbare nardus, zalfde de voeten van Jezus en droogde Zijn voeten met haar haren af; en het huis werd met de geur van de balsem vervuld’ (Joh. 12:3). De aanleiding tot deze daad moeten we dan ook zoeken in de voorgaande hoofdstukken. Een dergelijke geestelijke hoogte bereikt men niet in een ogenblik. De toewijding van Maria was het resultaat van het zitten aan de voeten van Jezus en het luisteren naar Zijn woord, en ook van de ervaringen in verband met het sterven van haar broer. In haar diepe beproeving had ze het medelijden van de Heer ondervonden. Zijn sterke hand had haar ondersteund en haar in Zijn nabijheid gebracht. Zo had ze Hem leren kennen als de Opstanding en het Leven. Ze was als het ware in Zijn tegenwoordigheid gekomen – we spreken nu over de diepere betekenis van haar positie – aan de overzijde van de dood. Daar overstroomde de heerlijkheid van Zijn Persoon als de Zoon van God haar hart. Op die manier was Christus alles voor haar geworden, en was zij ook een vreugde voor Zijn hart.

Alleen in dit licht kunnen we de daad van Maria verstaan. Maar eerst nog een andere opmerking: niet alleen haar daad zelf is leerzaam, maar ook het gevoelsleven dat haar ertoe bracht. Zoals een andere schrijver zo mooi heeft

gezegd: 'Door haar liefde voelde Maria aan dat de dood zijn schaduwen over Hem wierp, zoals Jezus het Zelf ook voelde. Dit is het enige geval dat Jezus meegevoel vond op aarde'. Hier hebben we dus het geheim van de zalving. Haar hart was zo vol liefde, dat het zich verplaatste en één maakte met de positie en de gevoelens van Jezus. Daarom wilde zij haar kostbaarste bezit over het Voorwerp van haar liefde uitstorten. Ongetwijfeld is alleen liefde in staat om liefde te begrijpen, en kan alleen liefde in de geheimen van het hart van de Geliefde binnendringen. Onze aandacht wordt ook bepaald bij het feit dat de balsem van onvervalste nardus erg kostbaar was. Dit gebeurt om duidelijk te maken dat in het oog van de liefde niets te kostbaar is voor Hem die Maria's hart vervulde.

Door deze daad brengt Maria, naar het ons toeschijnt, nog twee dingen tot uitdrukking. Allereerst haar besef van de waardigheid van Christus, en ten tweede haar aanbidding. Deze beide dingen vinden we samen in Openbaring 5. Maar ze gaan altijd samen in harten die de liefde van Christus kennen en genieten. Voor aanbidders is er geen plaats in de hemel, die te hoog voor Hem zou zijn. Maria was op aarde en Christus zou worden geofferd als het ware Paaslam. Maar bij Maria leefde heel sterk de overtuiging dat geen enkele plaats in de hemel of op de aarde te hoog was voor Hem, die hier met de Zijnen in Betanië aanlag. Dat was de reden dat zij de voeten van Jezus zalfde, en Zijn voeten met haar haren afdroogde. Op die manier bracht ze haar besef van de waardigheid van Christus tot uitdrukking; en terwijl ze dit deed, boog ze zich in dankbaarheid en aanbidding voor Hem neer. Of ze de hele waarheid van Zijn heerlijke Persoon heeft begrepen, weten we niet. Maar haar liefde, waardoor ze intuïtief begreep dat Hij spoedig zou sterven, heeft ook haar inzicht vergroot in de kennis van Hem.

Ze behoorde inderdaad tot de ware aanbidders. Haar hart vloeide over van aanbidding en daarom bracht ze Hem hulde. Ze deed dat op de manier die op dat moment het meest geschikt was, geleid –naar we aannemen – door de Geest van God. Ze was overweldigd door het zien van Zijn genade en glorie en haar hart was vol toewijding voor Hem. Bovendien kende ze Zijn gedachten over Zijn verwerping en sterven. Alle gevoelens die haar hart vervulden kregen een mogelijkheid om zich te uiten door het breken van de albasten fles met balsem van onvervalste, kostbare nardus en die uit te gieten op Zijn hoofd, zoals Marcus zegt (Marc. 14:3), en ook op Zijn voeten, zoals Johannes hier vermeldt. Door deze daad vertolkte ze dat Christus alles voor haar was, en dat Hij het waard is het kostbaarste te ontvangen dat een verlorene Hem kan geven.

Als we hierover nadenken, begrijpen we ook de betekenis van de woorden: 'En het huis werd met de geur van de balsem vervuld' (Joh. 12:3). Dit was natuurlijk letterlijk zo. Maar hieruit leren we ook dat er niets zo aangenaam is voor God of

voor ons, wanneer we Zijn gedachten kennen, als een daad van absolute toewijding aan Christus. De welriekende reuk ervan verspreidt zich ongemerkt, als het morgenlicht, totdat het allen bereikt die in het huis zijn, de woonplaats van God in de Geest. Wie heeft dit niet ervaren, als hij met andere gelovigen bijeen was rondom de Heer? Iemand die vol aanbidding was, sprak een dankzegging uit die als liefelijk reukwerk opsteeg tot de Vader en die tegelijk iedereen in de gemeente vervulde met zijn geur. Het geldt dus ook nu nog, dat het huis met de geur wordt vervuld, als iemand de voeten van de Heer zalft met kostbare balsem.

Maar een beetje zuurdeeg doorzuurt het hele deeg (1 Kor. 5:6). Het schijnt dat Judas aanmerking maakte op Maria's liefdedaad (Joh. 12:4-6). Marcus zegt dat sommigen verontwaardigd waren, en Matteüs dat de discipelen het haar zeer kwalijk namen en zeiden: 'Waartoe die verkwisting?' (Matt. 26:8). Maar Johannes brengt aan het licht dat de hebzucht van Judas de wortel van dit alles was; en het lijkt erop dat zijn voorgewende vroomheid en zorg voor de armen alle discipelen beïnvloedde.

Wat een contrast! De geur van de zalf van Maria vervulde het huis, maar de boosheid van Judas verspreidde zijn negatieve invloed in het hart van de discipelen! Zo worden we aan de ene kant bemoedigd, maar aan de andere kant vermaand. Maar het gedrag van Judas had alleen tot gevolg dat de Heer Zijn grote waardering uitsprak voor wat Maria had gedaan. Om zijn doel te bereiken – of eerder uit teleurstelling dat hij dat niet kon bereiken – nam hij de schone schijn van een weldoener aan en deed het voorkomen alsof het welzijn van de armen de eerste plaats bij de discipelen moest innemen. Het was eenvoudig huichelarij, zoals Johannes zegt: 'Dit zei hij echter, niet omdat hij zich om de armen bekommerde, maar omdat hij een dief was en als degene die de beurs had, droeg wat erin werd gedaan' (Joh. 12:6). Wat een ernstige waarschuwing! Als we een verkeerde neiging blijven koesteren, zullen we erdoor overmeesterd worden, zodat we in de verschrikkelijkste zonden vallen, zoals in het geval van deze man. De hebzucht, de liefde voor het geld, is de wortel van alle kwaad. Hierdoor werd Judas van stap tot stap geleid; en het verblindde hem, totdat hij de Heer verried voor dertig zilverstukken. Hij viel door zijn overtreding, om te gaan naar zijn eigen plaats (Hand. 1:25).

In vers 6 wordt dus de sluier opgelicht die over het hart van Judas lag, om het bederf van zijn geest te laten zien. In het volgende vers geeft de Heer antwoord op de vraag die Judas in vers 5 stelde. Hij zei: 'Laat haar begaan; zij heeft dit bewaard voor de dag van Mijn begrafenis. Want de armen hebt u altijd bij u, maar Mij hebt u niet altijd' (Joh. 12:7-8). Zo beschermde Hij Maria voor verwijten. Maar tegelijk zei Hij tegen allen die oren hadden om te horen, dat *zij* het geheim van

Zijn sterven had geraden en zich in overeenstemming met Zijn eigen gedachten daarmee had vereenzelvigd. Het was dus een buitengewoon ogenblik voor Maria en ze greep deze kans, die nooit meer zou terugkomen, om Zijn heilig lichaam te zalven voor de begrafenis. Of ze dit allemaal goed heeft begrepen is onduidelijk, maar de Heer gaf deze betekenis aan haar daad. Ze zou de Heer niet altijd zo bij zich hebben. Daarom gebruikte zij de gelegenheid om Hem te huldigen door de kostbare balsem uit te gieten over Zijn voeten, terwijl Hij daar aan tafel aanlag – zes dagen vóór het Pascha.

De Heer zei er nog iets bij volgens Matteüs en Marcus: 'Voorwaar, Ik zeg u: overal waar dit evangelie wordt gepredikt in de hele wereld, zal ook van wat deze heeft gedaan, gesproken worden tot haar gedachtenis' (Matt. 26:13; Marc. 14:9). Hieruit blijkt hoe dankbaar de Heer is geweest voor de daad van Maria. Het was aangenaam voor Hem, en daarom verbond Hij een geweldige beloning aan haar huldebetoon. Zolang het evangelie wordt verkondigd, zal de herinnering aan Maria's daad blijven voortleven en in de harten van Gods kinderen worden gekoesterd. En in die zin zal het 'huis', d.i. de gemeente, ook altijd met de balsemgeur worden vervuld.

Na dit voorval wordt Maria niet meer genoemd in de Schrift. Maar misschien mogen we nog de aandacht vestigen op het feit dat ze niet zoals Maria Magdalena en de andere vrouwen naar het graf van de Heer is gegaan. Als onze verklaring juist is, heeft ze niet alleen begrepen dat de Heer moest sterven, maar ook dat het nutteloos zou zijn de Levende te zoeken onder de doden. Doordat ze wist dat Hij moest sterven, daagde er bij haar ook het bewustzijn van een hoop die de dood zou overwonnen. Hierdoor werd ze losgemaakt van de aarde en hechtte haar hart zich aan de Heer op het nieuwe terrein van de opstanding, dat Hij weldra zou betreden. We moeten bedenken dat ze het voorrecht had genoten aan Zijn voeten te zitten en naar Zijn woord te luisteren. Bovendien had ze ondervonden hoe Hij met haar meeleeft, hoe Hij haar ondersteunde na het sterven van Lazarus. En ze had de heerlijkheid van God gezien, toen Lazarus werd opgewekt uit de doden en Jezus hierdoor werd verheerlijkt als de Zoon van God. Daarom is het nauwelijks denkbaar dat Maria geloofde dat de dood Hem kon vasthouden, of dat Gods Gunstgenoot ontbinding zou zien (Ps. 16:10; Hand. 13:35). Daarom handelde ze niet in strijd met haar geloof door een bezoek te brengen aan Zijn graf.

Het is zeker nuttig het karakter van Maria van Betanië te overdenken, de zuster van Marta en Lazarus. Ze werd geestelijk gevormd door goddelijk onderwijs en door Gods kracht. Hierdoor was ze in staat het hart van de Heer te verkwikken in een wereld waar Hij werd verworpen. En zo is ze ook een voorbeeld voor ons om

de weg van volkomen liefde en toewijding te bewandelen. Al met al is ze een prachtig voorbeeld van een hoogstaande geestelijke persoonlijkheid in de Bijbel.

Oude Sporen 2017

